

Igl Cor da project sut la bitgeta da Christian Klucker, rinforzo digl cor Incantanti, â incanto igl numerus auditori an gliendasgis Tschuntgesmas an la baselgia d'Andeer.

FOTO ANNA LAURA KLUCKER

La Val Schons e stada incantada

Tschuntgesmas e la feasta digl intgànt. An gliendasgis da que firo e'l vagnieu incanto igl grànd auditori an baselgia reformada ad Andeer digl tgànt digl Cor da project a digl cor Incantanti, manos amadus da Christian Klucker.

BARTOLOME TSCHARNER/FMR

Ànc mena â'gl do egn cor da valada an Schons cun tantas cantaduras a cantadurs. Igl e d'anzraztgear surtut agl dirigent oriund d'Andeer, *Christian Klucker*, ca que Cor da project e vagnieu a strada. Parquegl â'l igl project survagnieu igl num «Rischs», anavos a las rischs. El â lantscho quel ansemel cuagl premuro parsura da la Cuminànza Culturala Val Schons (CCVS), *Andrea Cantieni*.

Egn'enorma sorpresa

L'idea da realisar que project cun cantadurs voluntaris par cantar canzùns rumàntschas digls cumponists da Schons Tumasch Dolf, Benedetg Dolf, Curò Mani a Christoph Cajöri e naschida avànt egn on. Igl cor da giuvenils Incantanti veva alura concludieu igl sieus tgomp da Tschuntgesmas cun egn pintg concert. «A la fegn da quel â'l igl dirigent anvido igl auditori da sameter an las retschas digls giuvenils cantadurs a d'amprender cun els egna canzùn da Tumasch Dolf», saragorda Andrea Cantieni. Suainter quell'experienztga incantevla segi naschida l'idea da stgafir egn cor da project. Quel e alura vagnieu publictegl l'antscheata da quest on. «Jou ve getg, c'igl fussi bi d'aver aschi 10-12 dels», eara la fegnamira da Christian Klucker. Mo rivadas en prest 100 anuztgas, ad passa 80 ân la finala sarimmo a las tschentg provas par amprender las otg canzùns. Quegl eara egn'enorma sorpresa tant pigl dirigent sco ear pigl organisatur. «Par me e quegl egn grànd tschincetg», gi Christian Klucker, satisfatg a spusso, suainter igls dus concerts da gliendasgis Tschuntgesmas. Mo cun que project singular â'l el surtut fatg egn grànd regal agls passa 360 auditori c'ân fulano duas geadas la baselgia d'Andeer.

Exerzeis virtuals

Egna tala prestaziùn pretenda buna preparaziùn a blear angaschamaint digl dirigent, da cantaduras a cantadurs. A quels â'l el tarmess las notas via internet, las registraziùns da mintga vusch ad igls texts an scartira fonetica par quels ca san betga rumàntsch, ascheia ca mintgegn/a â gieu l'ocaziùn da preparar las canzùns avànt las provas. «Quegl e ear vagnieu fatg, ad igl e sto egn'enorm agid, ca mintgegn/a pudeva tarlar la sia vusch a cantar quella an sia stiva», loda Andrea Cantieni la grànda lavur preparatorica digl dirigent. Ascheia segi'gl sto pus-

«Cur ca jou ve vieu la publicaziùn, ve jou dezidieu imediat da sapartizipar par cantar quellas bealas canzùns rumàntschas.»

Regina Cantieni, Basilea

sevel da samtgear igl concert me an tschentg provas. «Mo quellas en stadas zund intensiv», aschunta el. Dantànt ear zund fritgevas, savund la rancunaschientscha digls auditori cun fervents aplaus.

Que project â betga me animo cantadurs da la valada, mobagn ear anzaquànts ca statan dantànt utro a tals ca levan amprender da cantar canzùns rumàntschas. «Cur ca jou ve vieu la publicaziùn, ve jou dezidieu imediat da sapartizipar par cantar quellas bealas canzùns rumàntschas digls cumponists da Schons, par quegl ca quegl e musica digl cor a pigl cor», gi *Regina Cantieni* c'e rivada se da Basilea par far part da que tgànt. Que ampundimaint gli vegi dariva digl plascher ca tuts dantasavan durànt las provas. Quel eara d'ancorscher davent digl amprem tact», aschunta ella tut cuntainta.

Egn beal matg da canzùns da Schons

Legro spezialmeing â'gl ear igl parsura da la CCVS, c'igl e sto pliras scularas a dirigents d'oters cors a tals c'ân sapartizipo digl project cantic c'â mess agl zenter las cumposiziùns da Tumasch a Benedetg Dolf a Curò Mani-Vital.

Evidaint c'igl concert â antschieg cuagl himini da Schons «La Patria», cumponieu da Tumasch, savund egn text oriundameing surmiran. Gea cun quella canzùn â'l igl cor parschuedieu igl auditori, gli mussànd c'igl sieus tgànt segi «aschi fearm sco igl Pez Curvér», ad aschi fegn «sco egna stéla gest curdada», savund egn vears da la savunda canzùn «Libi», egna da las davosas canzùns ca Benedetg Dolf veva scret. Ella e vagnida cantada cun egn'atmosfera festiva an ragurdànza digl cumponist ca veva ànc igl davos giavisch da pudir ir a visitar igl carezgieu Libi.

A Christian Klucker e'gl gartagieu d'exprimer cuagl tgànt igls zund diferaints characters a las diferaints atmosferas decantadas an las otg cumposiziùns digls quater cumponists da mintga me egn'otra generaziùn, sco an la canzùn digl emigro «Agl iester», cumponida da Curò Mani, ca lascha anrescher par la patria a tarmeta salids cun l'irundeala. Quels santimaints divers en saculmino «Allas steilas», egna da las ple bealas canzùns rumàntschas da Tumasch Dolf ad interpretada cun fetg grànd santimaint digl dirigent ad atenziùn admirevla digl cor.

Durànt dus intervals â *Chasper Pult* preschanto igl project ad igls tres cumponists manzunos, igls quals el â undro raquintànd da maniera divertevla anzaquànts fatgs ad anecdotas da lur veta.

Igls Incantanti ân mido igl tient

Cun «La Strada» da Christoph Cajöri âni procuro par egna midada digl tient, surtut cun sieus refrain influenzo da canzùns popularas talianas. La fegn da la producciùn digl cor da project cun duas canzùns da Tumasch â impressiuno igl public c'â rancunaschieu la sia grànda prestaziùn cun egn fervent aplaus.

Igl tozel canzùns cantadadas digl ensemble musical Incantanti ân do egna beala vieulta agl concert a procuro par egn giodimaint tut aparti, cantànd anzaquànts agl stil da potpourri sainza interrupziùns. Cun quegl â Incantanti do l'antscheata da lur turnea da concerts ca savunda agl curs da questa stad an tut las regiùns linguisticas svizras a schegna igl atun a Mesoc. Las cumposiziùns zund vivas da Curò Mani paran da plascher a las giuvenils cantaduras a cantadurs, surtut igl «Tgasper catschadur» â svaglieu daleztega. Ear igl cumponist â samusso zund impressiuno suainter igl concert. «Ign bada la grànda lavur da scolaziùn c'â purto egn exzelent resultat. I ân canto aschi bagn, c'i maretan igls predicats «impressiunànt a comuandànd», peia la ple òlta distincziùn», giuditgescha Mani igls Incantanti c'ân fito igl concert cun pretensiusas canzùns da Benedetg Dolf c'ân madameing cato l'admiraçiùn digl public c'â giudieu igls suplementis.

Ear igl parsura da la CCVS Andrea Cantieni â samusso satisfatg, igl segi gartagieu da realisar cun que cor da promover igl rumàntsch a la cuminànza an la valada, tuts entusiasmos ad incanto da las frestgas vuschs a lur passiùn pigl tgànt.